

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKÝ

Vývoj cen:

Cena zemědělských výrobců ČR

 CZV mléko (listopad).....	7,55 Kč/l
Cena průmyslových výrobců ČR	
 CPV SOM (prosinec).....	42,21 Kč/kg
 CPV SPM (prosinec).....	64,70 Kč/kg
 CPV máslo blok (prosinec).....	59,19 Kč/kg
Světová tržní cena – západní Evropa	
 FOB máslo (prosinec).....	2 300 USD/t
 FOB SPM (prosinec).....	2 000 USD/t
 FOB SOM (prosinec).....	1 950 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu	1-4
<i>SZIF – Charakteristika a průběh programů v rámci společné organizace trhu (SOT) s mlékem a mlékárenskými výrobky.....</i>	3-4
Situace v zahraničí; aktuální předpisy.....	4
Vývoj CZV, nákup mléka graf; Kurzy ČNB	5-6
CPV mlékárenských výrobků;	7
CPV másla a SOM; plnění kvót.....	8-9
Aktuality.....	10-12

Situace na domácím trhu

Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

V listopadu 2008 došlo k dalšímu poklesu ceny placené zemědělcům (CZV) za mléko kravské třídy Q. Trend poklesu ceny započal v únoru 2008 a dosud pokračuje. Lednová rekordní cena (10,10 Kč/l) tak nebyla dosud překonána a listopadová cena byla 2,55 Kč pod její úroveň (v lednu dosáhla cena nejvyšší hodnoty minimálně za posledních 14 let).

V listopadu 2008 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q. za 7,55 Kč/l, což je pokles proti říjnu o 27 haléřů (-3,4 %) a snížení o 1,92 Kč (-20,3 %) proti listopadu 2007. Mlékárny podle výkazu MZe 6-12 nakupovaly v listopadu mléko (všechny třídy jakosti průměrně) za 7,13 Kč/l (rozdíl proti CZV je způsoben rozdílnou metodikou, nákupem ze zahraničí a také počtem respondentů).

Ceny placené zemědělcům podle krajů se v listopadu pohybovaly v rozmezí od 6,40 Kč/l do 8,99 Kč/l. Nejvyšší cena byla zaplacená v Plzeňském kraji a nejnižší cena byla zaplacená v kraji Vysočina. Nejnižší **průměrná** cena byla placena v Olomouckém kraji 7,11 Kč/l a nejvyšší průměrná cena byla placena v Plzeňském kraji, kde dosáhla hodnoty 7,903 Kč/l.

Nákup mléka podle MZe 6-12

V listopadu mlékárny nakoupily (v ČR i zahraničí) 182 084 tis. litrů mléka o tučnosti 3,95 % s průměrným obsahem bílkovin 3,42 %, za průměrnou cenu 7,13 Kč/l. Listopadový nákup mléka byl ve srovnání s průměrným měsíčním nákupem

ve třetím čtvrtletí roku 2008 podprůměrný (průměrný měsíční nákup ve třetím čtvrtletí činil 198 692,3 tis. litrů). Průměrný měsíční nákup v roce 2007 byl 198 435 tis. litrů mléka. Při porovnání listopadového nákupu mléka s nákupem v říjnu došlo ke snížení nákupu o 7 335 tis. litrů. To znamená pokles o 3,9 %. Při meziročním srovnání došlo letos v listopadu ke snížení nákupu o 2,4 %, tedy o 4 507 tis. litrů mléka.

Každoroční trendy nákupu mléka jsou patrné z grafu na straně č. 6.

Z celkového nákupu mléka v listopadu 2008 bylo 99,1 % mléka nakoupeno ve třídě I. a vyšší za cenu 7,12 Kč/l. V říjnu 2008 to bylo 99,1 % za 7,46 Kč/l.

V listopadu se nákup mléka mlékárnami v zahraničí výrazně snížil a tím skončil růstový trend započatý v září. Došlo tak k poklesu nákupu proti září o 1 446 tis. litrů na 3 363 tis. litrů, což je v tomto roce nejnižší zahraniční nákup. Nakoupené mléko mělo tučnost 3,79 % hm. Zatím nejvyšší nákup mléka v zahraničí byl uskutečněn v dubnu 2008, kdy mlékárny nakoupily 5 166 tis. litrů mléka. Byl tak překonán dosavadní nejvyšší zahraniční nákup mléka, který byl uskutečněn v prosinci 2007. Tehdy mlékárny nakoupily rekordních 4 944 tis. litrů (tento údaj se sleduje od roku 2005).

Od počátku roku 2008 nakoupily mlékárny celkem 1 994 860 tis. litrů mléka. Za celý rok 2007, mlékárny nakoupily 2 381 218 tis. litrů mléka, v roce 2006 to bylo o 59 985 tis. litrů méně, tedy 2 329 673 tis. litrů mléka.

Sušené odtučněné mléko (SOM)

V listopadu mlékárny vyrobily 1 385,3 tun SOM. Je to o 126,8 tun (10,1 %) více než v říjnu a o 97,1 tun (7,5 %) více než v listopadu 2007. Měsíční průměrná výroba ve třetím čtvrtletí 2008 byla 1 996,7 t, což znamená, že listopadová výroba byla ve srovnání s průměrem ve třetím čtvrtletí podprůměrná. Od počátku roku 2008 mlékárny vyrobily 20 278,4 tun SOM. V roce 2007 vyrobily mlékárny celkem 23 404,7 tun SOM, což je o 3 961,3 tun více než v roce 2006.

V listopadu měly mlékárny na skladech zásobu 3 020,9 tun SOM. Ve srovnání s říjnem se zvýšila zásoba o 233,7 tun. Při meziročním srovnání zásob došlo letos v listopadu ke zvýšení stavu zásob o 1 417,2 tun.

Cena průmyslových výrobců v listopadu 2008 se při srovnání s předchozím měsícem snížila, a to o 2,44 Kč na 49,74 Kč/kg. Meziročně se cena snížila o 42,61 Kč/kg (46,1 %).

V prodeji SOM došlo v listopadu k nárůstu, a to o 28,51 t (3 %) proti předchozímu měsíci. V listopadu mlékárny prodaly 984,38 tun SOM. Meziročně byl v listopadu 2008 prodej o 275,72 tun vyšší než ve stejném měsíci roku 2007.

Od počátku roku prodaly mlékárny 12 079,23 tun SOM. Průměrný měsíční prodej ve třetím čtvrtletí roku 2008 byl 949,46 tun. Za celý rok 2007 prodaly mlékárny 14 544,05 tun SOM, což je o 3 373,04 tun méně než v roce 2006.

Máslo

Výroba másla se v listopadu mírně snížila, a to na 4 499,1 t. Při srovnání s říjnem je to pokles o 3,6 tun (0,1 %) a při srovnání s listopadem 2007 se snížila letošní výroba o 79 tun (1,7 %). Průměrná měsíční výroba ve třetím čtvrtletí 2008 činila 3 778,37 tun, z čehož vyplývá, že říjnová výroba byla ve srovnání s tímto čtvrtletím nadprůměrná. Od počátku roku bylo vyrobeno 44 306,3 tun másla. V roce 2007 vyrobily mlékárny celkem 51 258,1 tun másla, což je o 859 tun (1,65 %) méně než v roce 2006.

Zásoba másla se v listopadu zvýšila. Na skladech měly mlékárny zásobu 2 412,5 tun másla, a to je o 246,5 tun více než v říjnu a o 756,1 tun více než v listopadu 2007.

Prodej másla ve spotřebitelském 250 g balení se v listopadu snížil. Bylo prodáno 1 703,40 tun másla, a to je o 191,15 tun méně než v říjnu. Při meziročním srovnání došlo letos k nárůstu proti listopadu 2007 o 211,51 tun. Od počátku roku bylo

prodáno 17 417,56 tun másla ve spotřebitelském balení. Za celý rok 2007 prodaly mlékárny 17 203,65 tun másla ve spotřebitelském balení, a to je o 3 046,73 tun (15,04 %) méně než v roce 2006.

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250 g balení, v listopadu klesla na 73,30 Kč/kg. To je ve srovnání s říjnovou cenou 75,22 Kč/kg pokles o 1,92 Kč/kg a při srovnání s listopadem 2007 klesla letos jeho cena o 46,97 Kč/kg, tedy o 39,05 %. V listopadu 2007 dosáhla cena másla zatím historicky nejvyšší hodnoty 120,27 Kč/kg.

Sýry

V listopadu 2008 došlo k poklesu výroby sýrů. Ve srovnání s říjnem došlo ke snížení výroby o 591,4 tun (8,5 %) a proti listopadu 2007 se výroba sýrů snížila o 1 207,1 tun (16 %). V listopadu 2008 bylo vyrobeno 6 346,6 tun přírodních sýrů, což je méně než měsíční průměr ve třetím čtvrtletí roku 2008, který činil 7 031,7 t/měsíc. Od počátku roku bylo vyrobeno 77 506,2 tun přírodních sýrů. Celkem bylo v roce 2007 vyrobeno 89 604,7 tun přírodních sýrů, což je o 1 358,4 tun méně než v roce 2006.

Zásoba sýrů přírodních se u mlékáren snížila v listopadu 2008 ve srovnání s říjnem o 34,3 tun (0,7 %) na 5 066,4 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 30 % prodávaly mlékárny v listopadu za 77,75 Kč, což je o 5,51 Kč/kg méně než v říjnu a o 39,94 Kč méně než v listopadu 2007. Prodej 30 % eidamu se v listopadu snížil na 782,02 tun, což je proti říjnu pokles o 204,22 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 45 % prodávaly mlékárny v listopadu za 85,63 Kč, což je o 3,10 Kč/kg méně než v říjnu a o 35,72 Kč/kg méně než v listopadu 2007. Prodej 45 % eidamu, se v listopadu snížil na 166,93 tun, což je proti říjnu pokles o 106,80 tun a při srovnání s listopadem 2007 pokles o 214,69 tun.

Státní zemědělský intervenční fond

Mléčné kvóty

Plnění dodávek referenčních množství mléka pro kvóťový rok 2008/2009

V období od 1.11.2008 do 30.11.2008 dodali producenti odběratelům 211 685 tun mléka, přímý prodej byl 159,9 tun mléka.

Plnění referenčního množství pro dodávky za kvótový rok 2008/2009, tedy od 1.4.2008 do 30.11.2008, činí celkem 1 812 651 tun, tj. 65,08 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (2 785 403 tun). Plnění referenčního množství pro přímý prodej v kvótovém roce 2008/2009, tedy od 1.4.2008 do 30.11.2008, činí celkem 1 466,4 tun, tj. 20,12 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro přímý prodej (7 286,7 tun).

Vyčlenění části rezervy určené ke zvýšení stávajících, popřípadě přidělení nových individuálních kvót mléka ke dni 1.března 2009

V souladu s §6 odst. 4 nařízení vlády č.244/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyčleňuje SZIF část rezervy, která bude použita ke zvyšování stávajících, popřípadě přidělování nových individuálních kvót mléka ke dni 1.3.2009 takto:

- 1. vnitrostátní kvóta** pro dodávky ve výši 50 000 000 kg
- 2. vnitrostátní kvóta** pro přímý prodej ve výši 2 500 000 kg

Poskytování podpory na nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi

Tento program, který vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola IV., ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, i nadále pokračuje. Byly přijaty další kompletní žádosti o vystavení potvrzení, která jsou průběžně vystavována. Od počátku roku 2008 bylo přijato 15 žádostí o potvrzení, žádná z přijatých žádostí nebyla zamítnuta. Schváleno bylo 14 žádostí. Vydáno bylo celkem 193 kusů potvrzení. Celkem bylo požadováno 122 645 kg másla. Byly přijaty tři žádosti o podporu a šest oprav žádostí o podporu. Byla vyplacena podpora ve výši 395 047,37 Kč.

Od 1.7.2008 vstoupilo v účinnost pro tento režim nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“). Toto nařízení zrušilo nařízení Rady č. 1255/1999, o společné organizaci trhu s mlékem a mléčnými výrobky.

Prodej másla za snížené ceny a poskytování podpory pro smetanu, máslo a zahuštěné máslo určené k použití při výrobě cukrářských výrobků, zmrzliny a jiných potravin

Tato podpora vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola II., ve znění pozdějších předpisů a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Získání podpory v rámci tohoto nařízení je vázáno na účast v nabídkovém řízení. Nařízení Komise (ES) č. 1039/2007 ze dne 10. září 2007 pozastavuje stálá nabídková řízení v kapitolách II a III výše uvedeného nařízení.

Od 1.7.2008 vstoupilo v účinnost pro tento režim nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“). Toto nařízení zrušilo nařízení Rady č. 1255/1999, o společné organizaci trhu s mlékem a mléčnými výrobky.

Podpora spotřeby školního mléka

V prosinci vyplatil SZIF za třetí období školního roku 2007/2008 (duben - červen 2008) jedné schválené mlékárně podporu (z finančních prostředků EU) ve výši 1 050 tis. Kč a národní podporu (z finančních prostředků ČR) ve výši 2 903 tis. Kč. Poslední žádosti o podporu a národní podporu za toto období se zpracovávají. Fond vyplatí podporu zbývajícím mlékárnám v první polovině ledna 2009.

SZIF přijal jednu žádost o schválení změny sortimentu mléčných výrobků v souladu s nařízením vlády č. 319/2008 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 205/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tato žádost se v současné době zpracovává.

V listopadu mlékárny vyrobily 184,9 tis. litrů školního mléka, z toho bylo 184,9 tis. litrů mléka ochuceného. Celkem bylo od počátku roku vyrobeno 2 558,7 tis. litrů školního mléka a z toho bylo 2 321,2 tis. litrů mléka ochuceného.

Použití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů

Nařízení Rady (ES) č. 2204/1990, ze kterého program vycházel, bylo od 1.7.2008 nahrazeno nařízením Rady (ES) č. 1234/2007. Dále bylo nařízení Komise (EHS) č. 1547/2006 nahrazeno nařízením Komise (EHS) č. 760/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007. Program je nadále upraven nařízením vlády č. 269/2006 Sb., v platném znění, jehož změna vejde do konce roku 2008 v platnost.

V prosinci 2008 byly vystaveny 2 požadavky ke kontrole na místě u výrobců tavených sýrů.

Začátkem roku 2009 vyjde v platnost novela nařízení vlády č. 269/2006 Sb., která by tento program měla zpřístupnit širšímu okruhu výrobců sýrů.

Soukromé skladování másla

Evropská Komise vyhlásila režim podpory soukromého skladování másla Nařízením Komise č.(ES) č.1182/2008.

Upozornění na vyhlášení veřejné zakázky na poskytnutí skladovací kapacity pro SOM a máslo.

Upozorňujeme, že SZIF vyhlásil v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb. Veřejnou zakázku na poskytnutí skladovací kapacity pro intervenčně nakoupené sušené odstředěné mléko a máslo, spolu s poskytnutím souvisejících služeb.

Lhůta pro podání nabídek pro SOM je 3.2.2009 do 11:00 hod. Lhůta pro podání nabídek na skladování intervenčně nakoupeného másla je 28.1.2009 do 11:00 hod.

Zadávací dokumentaci včetně všech příloh naleznete na: www.szif.cz v sekci: Úřední deska/Veřejné zakázky dle zákona č. 137/2006 Sb./Soubory ke stažení.

Situace v zahraničí

Světová tržní cena v paritě vyplaceně loď (FOB) v západní Evropě se v prosinci 2008 opět snížila u všech sledovaných komodit.

Při srovnání s listopadem klesla cena u másla o 400 USD/t na 2 300 USD/t. U SOM se cena proti

listopadu snížila na 1 950 USD/t, což je pokles o 50 USD/t. U SPM prosincová cena také klesla, a to na 2 000 USD/t, což znamená snížení o 300 USD/t.

Zdroj: Dairy Markets

Aktuálně vydané předpisy pro mléko a mlékárenské výrobky

Aktuálně vydané předpisy EU, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Nařízení Komise (ES) č. 1344/2008 ze dne 23. prosince 2008, kterým se pro rok 2009 zveřejňuje nomenklatura zemědělských produktů pro vývozní náhrady zavedená nařízením (EHS) č. 3846/87.

Nařízení Komise (ES) č. 1232/2008 ze dne 11. prosince 2008, kterým se neposkytuje vývozní náhrada na máslo v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Nařízení Komise (ES) č. 1233/2008 ze dne 11. prosince 2008, kterým se neposkytuje náhrada na sušené odstředěné mléko v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Nařízení Komise (ES) č. 1224/2008 ze dne 9. prosince 2008, kterým se stanoví, do jaké míry lze přijímat žádosti o dovozní licence podané v listopadu 2008 pro některé mléčné výrobky v rámci některých celních kvót otevřených nařízením (ES) č. 2535/2001.

Nařízení Komise (ES) č. 1182/2008 ze dne 28. listopadu 2008, kterým se na rok 2009 stanoví výše podpory stanovené předem soukromého skladování másla.

Zdroj: Úřední věstník Evropské unie

Aktuálně vydané předpisy ČR, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Vyhláška č. 4 / 2009 o ochraně zvířat při přepravě.

Vyhláška č. 5 / 2009 o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu.

Zdroj: Sbírka zákonů ČR

Tab.: č.1 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

Kč/l

rok/měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88	7,90	7,93	7,94	7,97	8,00	8,06	8,17	8,23
2005	8,26	8,35	8,35	8,36	8,29	8,26	8,20	8,14	8,14	8,15	8,17	8,19
2006	8,16	8,11	8,06	8,03	7,94	7,86	7,77	7,63	7,62	7,67	7,73	7,79
2007	7,81	7,81	7,80	7,79	7,80	7,78	7,78	7,92	8,14	8,55	9,47	9,98
2008	10,10	10,07	10,02	9,73	9,18	8,73	8,47	8,22	7,98	7,82	7,55	

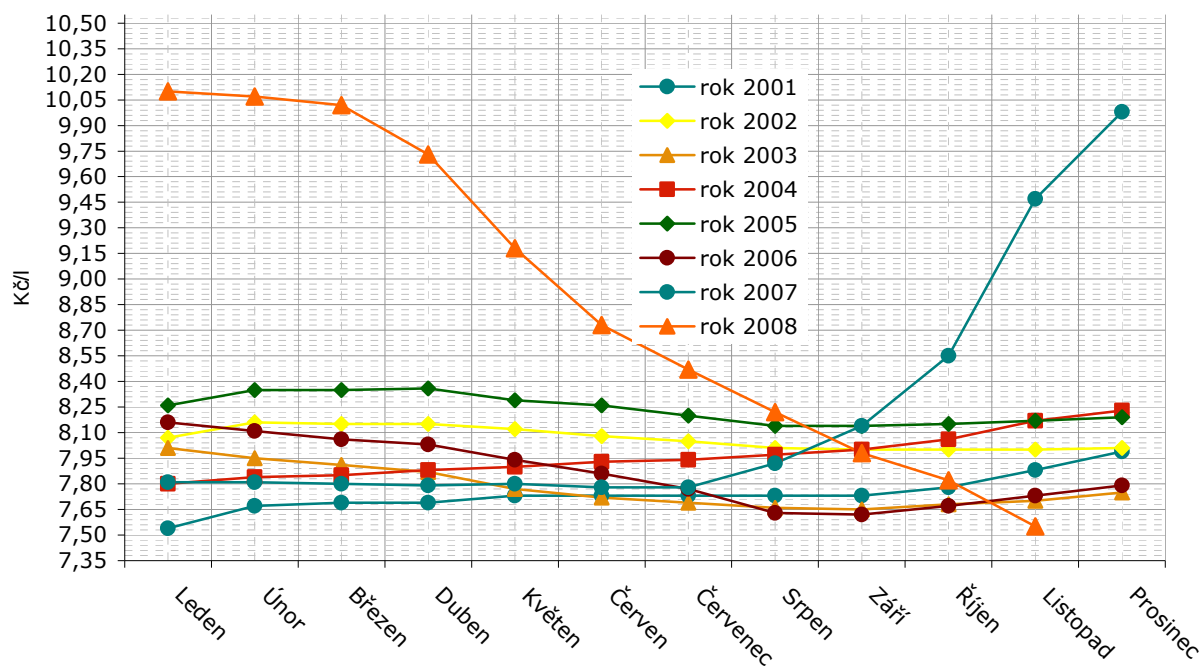
Zdroj: ČSÚ

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu - měsíční průměry za rok 2007 a 2008

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
USD07	21,419	21,593	21,189	20,731	20,899	21,272	20,641	20,450	19,866	19,218	18,206	18,040
USD08	17,702	17,210	16,249	15,916	16,122	15,634	14,920	16,226	17,052	18,578	19,773	19,478
EUR07	27,841	28,231	28,055	28,010	28,231	28,545	28,330	27,858	27,573	27,336	26,731	26,300
EUR08	26,051	25,376	25,221	25,067	25,098	24,314	23,529	24,286	24,497	24,787	25,183	26,106

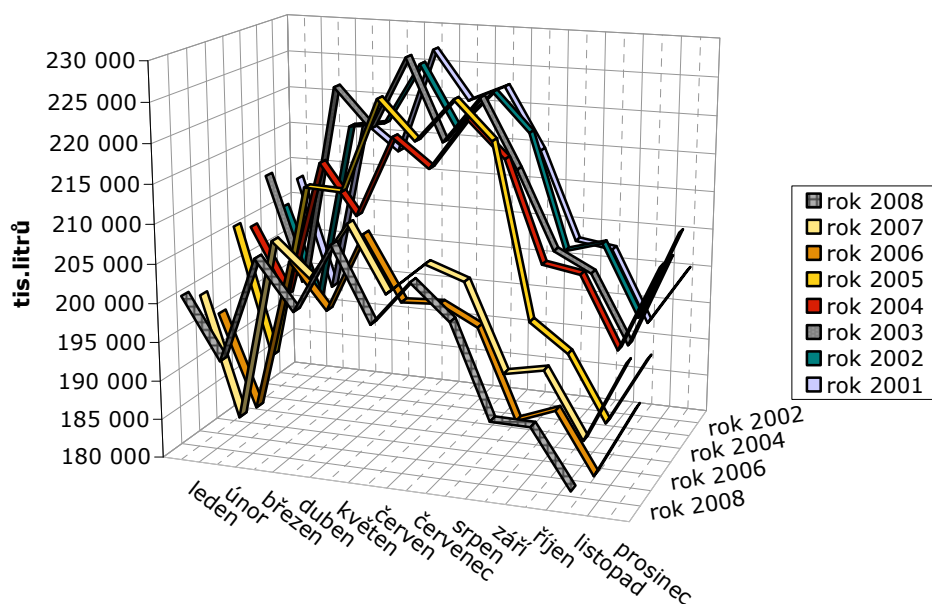
Zdroj: ČNB

Vývoj cen placených zemědělcům za mléko kravské třídy Q.

Zdroj: ČSÚ

Nákup mléka po měsících

Pozn.: V grafu jsou uvedeny nákupy mléka tuzemskými mlékárnami včetně nákupů ze zahraničí, v grafu není zohledněn vývoz mléka z ČR a hodnoty tudíž není možné zaměřovat s produkcí mléka v ČR. Údaje v grafu proto není možné použít k vyhodnocení plnění mléčné kvóty, této problematice je věnována samostatná kapitola v textu.

Zdroj: Mlék (MZe)6-12

Tab.: č.3 Ceny mlékárenských výrobků při prodeji z mlékárny

Kurz ECB (EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA) za prosinec – 26,066 Kč/€

Název výrobku	Cena v Kč/kg, průměr za prosinec	Změna k listopadu v %
Sušená syrovátka <i>bez přidaného cukru, baleno v pytlích po 25 kg</i>	11,75	-3,50
Sušené odtučněné mléko <i>tuk do 1,5 %, baleno v pytlích po 25 kg</i>	42,21	-11,30
Sušené plnotučné mléko <i>tuk 26%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	64,70	-1,69
Máslo ve spotřebitelském balení 250 g <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	70,48	-6,46
Máslo v blocích 25 kg <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	59,19	-1,52
Máslo v blocích 25 kg + dopravní náklady <i>včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg</i>	59,84	-1,46
Sýr ementálského typu - Moravský bochník <i>tuk minimálně 45 %</i>	-	-
Sýr ementálského typu – Primátor <i>tuk minimálně 45 %</i>	103,01	3,78
Eidam 45 <i>tuk minimálně 45 %</i>	95,28	3,75
Eidam 30 <i>tuk minimálně 30 %</i>	79,01	-0,86

Ceny jsou zjišťovány Státním zemědělským intervenčním fondem na základě nařízení Komise 562/2005, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády ČR č. 225/2004 Sb.

Ceny mléka pod tlakem

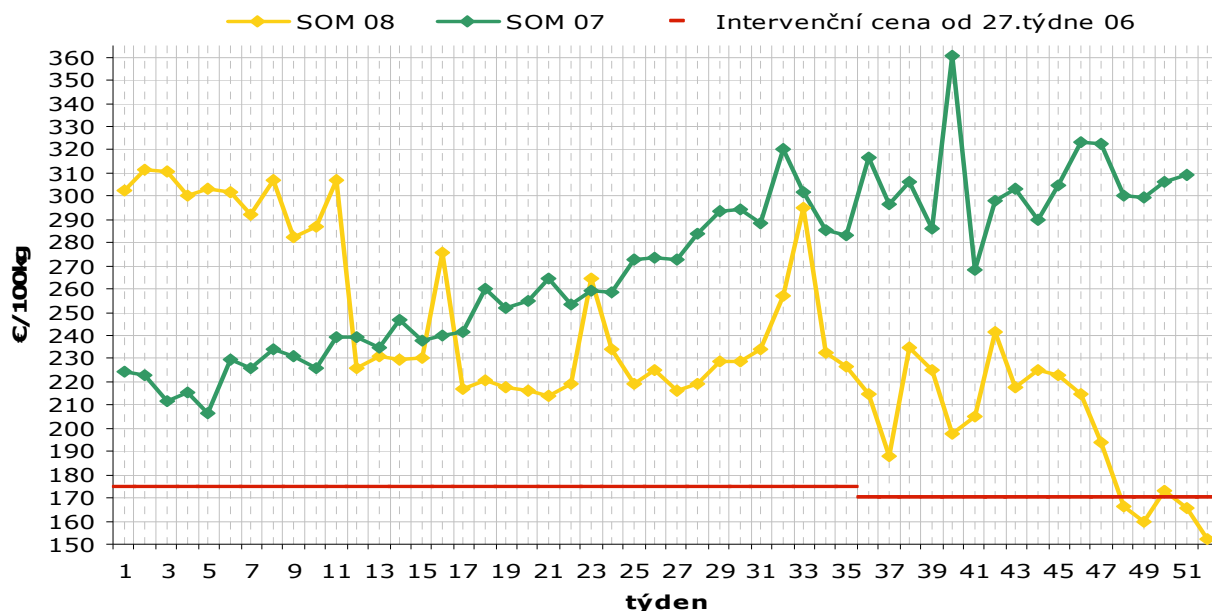
Rok 2008 skončil nízkými cenami mléčných výrobků. Vyhlídky pro rok 2009 jsou prozatím utlumeny. Kotace sušeného mléka, které jsou důležitým indikátorem ceny na světových trzích, jsou v porovnání s polovinou roku 2007 sotva na poloviční úrovni. Americké ministerstvo zemědělství USDA vyčíslilo podle informací uvedených na německém online portálu ernaehrungsdienst.de ve své prosincové zprávě ke globálnímu trhu s mlékem aktuální úroveň cen na přibližně 2 000 amerických dolarů na tunu sušeného odstředěného mléka. Pro porovnání v polovině roku 2007 se ceny vyšplhaly až na hladinu 5 000 USD. To však byla absolutně rekordní hranice, relativizuje tuto situaci USDA.

Příčinu výrazného poklesu cen mléka a mléčných výrobků spatřuje americké ministerstvo zemědělství v globálně rostoucí nabídce, jdoucí ruku v ruce s klesající poptávkou. Vysoké spotřebitelské ceny panující až do začátku léta roku 2008 vedly téměř na celém světě k výraznému propadu spotřeby. Slibně se vyvíjející čínský trh byl zabrzděn díky skandálu s kontaminací mléčných výrobků melaminem.

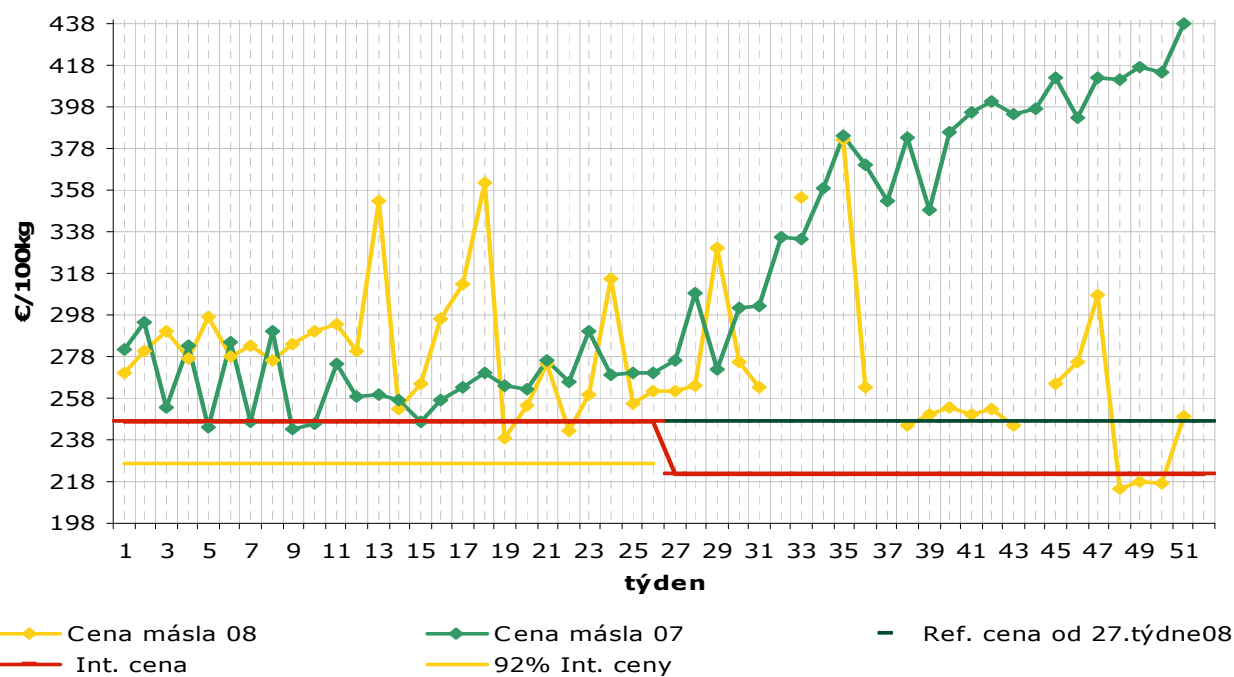
V roce 2009 očekává USDA stoupající produkci mléka v celosvětovém měřítku. Zda s ní udrží krok i spotřeba je otázkou. Ministerstvo predikuje přetrvávající cenový tlak, zejména na exportních trzích.

Zdroj: ÚZPI

Vývoj cen SOM v ČR (pytle 25 kg) vůči intervenční ceně

Zdroj: TIS^{ČR}

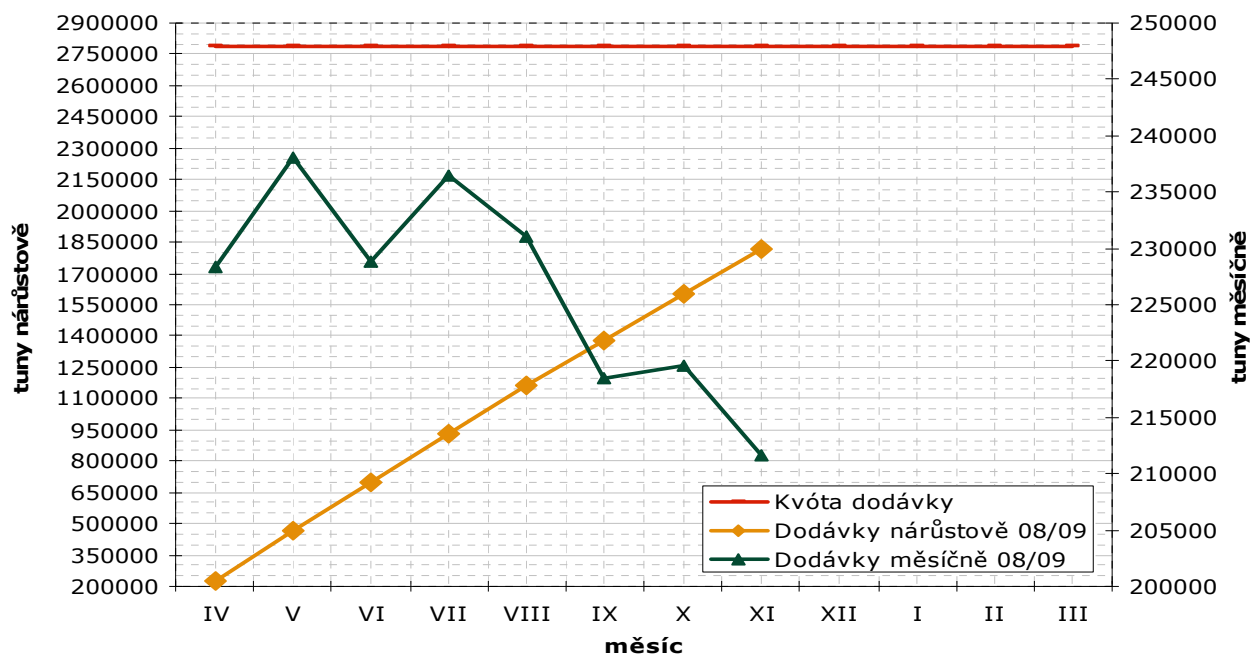
Vývoj CPV másla v ČR (blok 25 kg) vůči intervenční ceně

Pozn. Cena másla je včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg.

Zdroj: TIS^{ČR}

Plnění mléčné kvóty pro dodávky v kvótovém roce 08/09

Poznámka: Výše kvóty je pro kvótový rok 2008/09 – 2 785 403 tun

Zdroj: SZIF

Odbytové ceny mlékárenských výrobků na Slovensku v 50. týdnu 2008

Výrobek	Cena Sk/kg	Prodané množství v t	Změna ceny k 49. týdnu 2008 v %	Změna ceny k 50. týdnu 2007 v %
Polotučné mléko trvanlivé, tuk 1,5%	13,11	4 036,1	-1,9	-
Jogurt smet. ovocný, 150 g, tuk 7,5-10%	53,71	86,0	3,1	-
Smetana zakysaná 150 – 250g, tuk 12-14%	45,65	78,7	3,2	-
Máslo čerstvé spotř. balení	119,70	111,8	-3,1	-17,1
Máslo bloky 16% vody	73,22	17,8	-37,9	-41,5
Tvaroh měkký, 250 g	78,13	32,1	0,8	-1,9
Tvaroh tučný, 250g, tuk 38% a více	90,84	9,1	-0,1	-
Tavené sýry, tuk v sušině 70%	137,65	137,6	1,9	4,0
Eidamská cihla 45% tuku v sušině	86,05	178,1	-10,8	-40,2
Bryndza zimní, sýr v balení 125 – 250 g	143,23	38,2	0,6	5,8
Bryndza zimní, sýr volně ložená (5 – 10 kg)	131,41	20,2	-1,7	3,3
Sušené plnotučné mléko	-	-	-	-
Sušené odtučněné mléko	87,54	96,2	27,6	-5,1

Poznámka : Uváděné ceny jsou bez DPH, Kurz Kč/100 Sk podle ČNB pro 50. týden byl 85,699.
- Údaje nejsou k dispozici.

Zdroj : PPA – ATIS

Aktuality

Ministr Gandalovič jednal s vedením Agrární komory

Aktuální situace v mlékárenském sektoru, podpora dorovnání úrovně přímých plateb mezi starými a novými členskými státy EU a zemědělské výroby prostřednictvím Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu (PGRLF) a možnosti odbytu obilí určeného k výrobě energie. To jsou stěžejní témata dnešního jednání ministra zemědělství Petra Gandaloviče s vedením Agrární komory ČR.

Ministr považuje současnou situaci v odvětví mléka za vážnou. Už v průběhu minulého týdne se setkal se zástupci zpracovatelů, další jednání budou následovat.

„Současný stav rozhodně nelze brát na lehkou váhu. Chci na toto téma dnes hovořit s komisařkou Mariann Fischer Boelovou a pokud některá z členských zemí EU téma podpory sektoru otevře, jsme připraveni dát mu maximální prostor,“ uvedl ministr Gandalovič.

Dalším bodem dnešního setkání souvisejícím s českým předsednictvím bylo dorovnání úrovně přímých plateb mezi starými a novými členskými státy EU.

Systém přímých plateb je podle ministra zásadním pro další směřování nejen Společné zemědělské politiky, ale i finanční perspektivu EU jako celku pro období 2014-2020.

„Česká republika vždy konzistentně prosazovala nutnost srovnatelných podmínek pro všechny členské státy, ohled na specifickou strukturu agrárních sektorů v těchto státech a odstraňování bariér a podporu konkurenceschopnosti na jednotném trhu,“ připomněl ministr.

Ministr Gandalovič nevyloučil novou formu podpory zemědělské výroby prostřednictvím PGRLF. K programům fondu Zemědělec, Půda a Pojištění, které jsou v současné době spuštěny, by mohl přibýt další s názvem Garance. Měl by navázat na někdejší program Provoz a rozšířit garance úvěru, které by zemědělcům poskytly bankovní ústavy. Jeho případnému spuštění bude předcházet diskuse v rámci odborné skupiny pod vedením ředitele PGRLF Martina Karbana, ve které bude mít své zastoupení i AK ČR. Skupina se sejde poprvé příští týden. Jejím cílem je posoudit, zda ke zlepšení současné situace postačí navýšení stávajících

programů nebo zda bude nutné spustit program nový.

Další odbornou skupinou, kterou chce ministr zřídit, je skupina Biopaliva. Jejím úkolem je nalézt nové možnosti odbytu obilí určeného k výrobě energie.

Petr Gandalovič dnes vedení AK ČR také přislíbil pomoc při propagaci kvalitních tuzemských potravin v rámci platných pravidel EU. Počátkem příštího týdne chce na toto téma jednat také se zástupci obchodních řetězců.

Zdroj: MZe ČR

V Číně začaly soudy s osobami obviněnými kvůli melaminu v mléce

Šest lidí bylo postaveno v Číně před soud, aby se zodpovídali z účasti na skandálu s kontaminovaným mlékem. Oznámila to v pátek agentura Nová Čína. Po požití mléka obsahujícího melamin zemřelo šest dětí a statisíce lidí onemocněly.

Dva z obviněných byli souzeni ve městě Š'-ťia-čuang, metropoli severočínské provincie Che-pej, kde má své sídlo potravinářská firma San-lu, jejíž výrobky byly příčinou zdravotních potíží. Jeden z mužů vyrobil a prodal přes 600 tun melaminu smíchaného se sladovým škrobem druhému obviněnému, výrobci mléka.

Melamin je průmyslová chemikálie, která se přidává do umělých hmot používaných například při výrobě plastových židlí. Do mléka byl přidáván, aby při testech odpovídala požadovaná nutriční hodnota.

Dotyčný farmář následně opět prodal zhruba 230 tun mléka nákupcům v Š'-ťia-čuangu a dalších třech chepejských městech. Někteří z nich kontaminovanou potravinu přidali k čistému mléku a prodali ji firmě San-lu, největšímu mlékárenskému komplexu v zemi.

San-lu celou záležitost ale několik měsíců tutlala a teprve v září přiznala, že prodávala sušené mléko znečištěné melaminem. Toto mléko pak způsobilo u spousty lidí, většinou dětí, ledvinové kameny a další zdravotní potíže.

Čtveřice dalších osob byla dnes předvedena před místní soudy ve Wu-ti, Sing-tchangu a Čao-sieniu. Všichni jsou obviněni z přidávání melaminu do mléka a jeho prodeje společnosti San-lu.

Kdy soudy vynesou rozhodnutí, zatím není známo. Ve středu stane před š'-ťia-čuanským soudem generální manažerka San-lu Tchien Wen-chua.

Celý skandál způsobil mimo jiné, že se ve světě prohloubila nedůvěra k čínskému zboží, a stažení čínských mléčných produktů z prodeje v mnoha zemích. Jen v Číně kromě šesti mrtvých dětí onemocnělo po kontaminovaném mléku 294.000 osob.

Zdroj: ČTK

Madeta vypověděla zemědělcům smlouvu

Největší zpracovatel mléka v České republice, českobudějovická Madeta, vypověděl smlouvu svému hlavnímu dodavateli – mlékařskému družstvu JIH. Nynější smlouva končí k poslednímu březnu příštího roku. Více než dvě stě zemědělských subjektů tak stojí tváří v tvář katastrofě.

Stát sice nabídl zemědělcům pomocnou ruku, ale podle Zdeňka Houšky, který patří k užšímu vedení družstva, nemohou intervenční nákupy zachránit celou situaci.

Podle informací Deníku nyní přebývá v zemi 20 – 30% produkce mléka. Hlavní problém je se sušeným mlékem a máslem, jejichž tradiční odbyt v zahraničí je kritický, mimo jiné kvůli poklesu zájmu a kursovým rozdílům koruny. Už od konce léta pak Madeta údajně avizovala, že nebude schopna vykupovat dnešní objem, který činí přes 900 000 litrů mléka denně, protože o mléčné výrobky klesá zájem na trhu.

Jednání u ministra zemědělství Petra Gandaloviče 23. prosince nabídlo východisko v intervenčních nákupech státu, ale Houška je v hodnocení efektu takového řešení zdrženlivý. Pomoc státu jednoznačně vítá, ale upozorňuje, že přebytek produkce se tak nedá celý řešit. „Podle mých předpokladů je stát schopen vykoupit maximálně kolem deseti procent produkce prostřednictvím intervenčních nákupů,“ uvedl Houška a doplnil, že stejně jako JIH je postižena výpovědí smlouvy i většina ostatních dodavatelů.

Přesně před rokem však byla situace úplně opačná, o mléko byl velký zájem, který jeho ceny vynesl nad nevídanou hranici deset korun za litr mléka a produkce byla po dlouhých letech zisková. Regionální agrární komora dokonce doporučila zemědělcům, aby „dojili, co to dá“. Evropská unie pak chystala navýšení mléčných kvót.

Nyní se ceny pohybují přibližně o tři koruny níže a na litru mléka prodávají.

„Jsme dvě koruny pod výrobními náklady. Za těchto podmínek to zemědělci dělat nebudou,“ upozornil

Houška a dodal, že se jedná ve vztahu k chovům dojnic o časovanou bombu.

Tři měsíce má nyní družstvo JIH na hledání nového partnera, nebo nové smlouvy s Madetou. Ve hře je údajně nejen cena za mléko a jeho objem, ale třeba i doby splatnosti.

V současnosti dodává JIH část produkce i do mlékárny v německém Chamu. „Co se odehraje Vám neřeknu,“ reagoval však Houška na dotaz, zda je reálné, aby celá produkce JIHU, kterou nebude moci vykoupit Madeta, šla do Německa. (win)

Zdroj: Deník.cz

Průměrná celoživotní užitkovost holandských dojnic 30 000 kg mléka

Nizozemské dojnice se vyznačují nejenom vysokou mléčnou užitkovostí, ale i dlouhou produkční dobou a proto již překročily u celoživotní užitkovosti hranici 30 000 kg mléka.

Nizozemské dojnice zapsané v plemenné knize v kontrolním roce 2007/08 poprvé prolomily hranici 30 000 kg mléka pokud jde o celoživotní mléčnou užitkovost. Oproti roku předchozímu vzrostla celková užitkovost o 927 kg na 30 777 kg mléka s průměrnou tučností 4,39 % a 3,50 % bílkovin. Nárůst průměrné celoživotní užitkovosti šel na vrub zvýšení počtu užitkových dnů u zapsaných krav o 1 328. Průměrná mléčná užitkovost na krávu zůstala nezměněna.

Pro porovnání: Dojnice v zemědělských podnicích (z Dolního Saska/Brém, Hesenska, nových spolkových zemí a Lucemburska) vyhodnocovaných v rámci informačního systému VIT (Vereinigte Informationssysteme Tierhaltung) v německém Verdenu dosáhly v období 2006/07 pouze průměrné celoživotní užitkovosti ve výši 23 495 kg mléka s tučností 4,15 % a 3,41 % bílkovin, při průměrné délce produkčního věku 34,6 měsíců. Přitom se stejně jako v Holandsku jedná o podniky s jasně převažující populací holštýnského skotu.

Zdroj: ÚZPI

Tokoferoly, karotenoidy a mastné kyseliny v konvenčním a bio mléce

V dánské mlékárně bylo během celého roku porovnáváno složení konvenčního a bio-mléka. Obsah alfa-tokoferolu, karotenoidů a kyseliny alfa-linolenové (C18:3, omega-3) byl v bio-mléce vyšší, zatímco obsah syntetických 2R-stereoizomerů alfa-tokoferolu, poměr mastných kyselin omega-6/omega-3 a obsah kyseliny olejové (C18:1, c9) byl

vyšší v konvenčním mléce. V bio-mléce během letního období, kdy byly krávy na pastvě, byl vyšší obsah alfa-tokoferolu, přirozených stereoizomerů RRR-alfa-tokoferolu, karotenoidů (beta-karoten, lutein a zeaxantin), většiny nasycených mastných kyselin a kyseliny alfa-linolenové. Překvapením byl vyšší obsah kyseliny alfa-linolenové i v bio-mléce ze zimního období (v porovnání s konvenčním mlékem). Obsah kyselin palmitoolejové, olejové a linolové v mléce obou produkčních skupin byl podobný.

Projevil se velký význam krmného režimu pro složení mléka, velké rozdíly mezi oběma produkčními systémy byly způsobeny krmením. Specifickým složením ekologického krmiva se výrazně ovlivní kvalita mléka. V souladu s literárními zdroji je zjištění, že krmivo založené na kukuřici a jiných obilovinách má na rozdíl od pastvy nebo siláže ze zelené píce nižší obsah kyseliny alfa-linolenové a nižší obsah palmitové, olejové

a linolové. Na krmivu závisí obsah antioxidantů v mléce, i když zjištěné rozdíly nebyly příliš velké (18 proti 17 µg/g).

Alfa-tokoferol vykazuje prooxidační vlastnosti, pokud není přítomen v kombinaci s ko-antioxidanty jako RRR-alfa-tokoferol. Proto ani při vyšším obsahu alfa-tokoferolu není ohrožena oxidační stabilita bio-mléka.

Tato studie na rozdíl od mnoha jiných neporovnávala mléko získané v důsledku přísně specifikovaného krmiva, ale zobrazila kvalitu mléka v praxi, jak se s ní setkává spotřebitel, protože vzorky byly průběžně odebírány z nádrží obsahujících 30 až 100 tis. kg.

Zdroj: ÚZPI

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 591
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.